

Tranquil·litat per enfortir-se

L'onzè congrés del PSIB-PSOE se celebrarà amb total tranquil·litat i amb l'objectiu de convertir-se en un "partit de govern".

El d'aquest proper cap de setmana és un dels congressos més tranquils de la història del PSOE a les Balears. Un partit que tradicionalment els ha viscut amb molta tensió i bregues de tota mena afronta aquest XIè congrés amb total tranquil·litat, sense famílies enfrontades, amb unanimitat a l'hora de reelegir càrrecs i amb un consens insòlit sobre la necessitat d'enfortir l'organització.

Un partit feble. El PSOE a les Balears té tantes realitats com illes existeixen. A Menorca, sota el lideratge de Joana Barceló, és allà on té la presència territorial més forta i on obté millors resultats a les eleccions locals i autonòmiques. A Formentera, és un desastre, no debades a les passades eleccions la candidatura Gent per Formentera el superà; de fet, és com si gairebé no existís. A Eivissa, obté uns resultats excel·lents a les eleccions generals, però a les locals i autonòmiques mai no ha aconseguit igualar-los, ni per aproximació. Tant és així, que ha hagut d'aliar-se preelectoralment de forma estable per poder vèncer la dreta: primer amb el Pacte Progressista (1996-2003) i ara (2007) amb el PSOE-Eivissa pel Canvi. La situació del partit a la més gran de les Pitiüses és complicada, perquè va sofrir un enfrontament terrible el 2006, de conseqüència del qual s'ha embullat en una història de denúncies de suposades corrupcions de què l'exsecretari general insular, Roque López, acusa tota la cúpula actual. L'afer és en mans del jutge, que l'està investigant.

A pesar de la complicada situació orgànica a Eivissa, l'aposta estratègica del 2007 de fer PSOE-Eivissa pel Canvi va sortir bé i guanyà el PP. Pel que ha pogut saber aquest setmanari en converses amb càrrecs socialistes eivissencs, la mateixa aposta farà el 2011 per intentar conservar el resultat del 2007 en escons al Parlament (7 per PSOE-Eivissa pel Canvi i 7 pel PP) i al Consell insular (7 a 6). El que és impossible és augmentar la diferència d'escons, la qual cosa, a les Pitiüses, només la podria aconseguir a Formentera (sol o amb coalició amb la resta de progressistes), ja que l'únic diputat de l'illa fou per al PP l'any passat. A Menorca (6 el PSOE, 1 el PSM-Verds i 6 el PP), no és probable poder incrementar la representació. Aleshores, el repte de creixement és bàsicament a Mallorca, on sí que té camp —és a dir, escons— per poder sumar, si més no teòricament.

El problema a l'illa gran és que el partit pateix una mancança crònica —reconeguda extraoficialment per tots els dirigents— d'organització. Es tracta d'un partit que tradicionalment ha respost simplement a unes sigles, però amb poca estructura territorial i militància, tot i que en els últims anys ha crescut. En paraules d'una dirigent —que s'expressava així recentment a aquest setmanari—, "tenim vots, en podríem tenir més, però necessitam arromangar-nos per fer feina constant, cada dia, a cada barri de Palma i a cada poble." Quan ha tingut el poder (1999-2003 i ara mateix), tots els quadres dirigents han estat absorbits per la feina institucional i han deixat de fer aquesta feina de carrer. Quan han estat a l'oposició, com recentment, 2003-2007, les divergències sordes entre els dirigents, el descens de la militància i les dificultats pròpies d'haver perdut el poder els impediren créixer orgànicament. I abans (1977-1999), les lluites internes i de la direcció local amb la central de Madrid impediren que cap projecte d'enfortiment de partit quallés.

Actualment, el PSOE disposa de 10 diputats al Parlament per Mallorca (per 16 el PP, 4 el Bloc i 3 UM), i 11 al Consell de Mallorca (per 16 el PP, 3 el Bloc i 3 UM). En totes les converses mantingudes per aquest setmanari amb Francesc Antich i Francina Armengol (presidenta del Consell mallorquí i secretària general del PSOE-Mallorca), ambdós dirigents han manifestat la seva quasi obsessiva idea de "ser un partit de govern" el 2011, és a dir, créixer en escons suficientment per competir per l'hegemonia amb el PP. Únicament ho poden fer a Mallorca. Volen reduir la distància que els pren el PP a l'illa gran (6 diputats al Parlament) al mínim possible. No s'atreveixen a dir quin objectiu en escons es posen, però deixen entendre que almenys n'hi volen restar la meitat.

Enfortir el partit. Els socialistes esperen que per a assolir l'objectiu esmentat l'onzè congrés sigui el punt de partida. A aquest efecte, el PSOE nomenarà un secretari d'organització que sigui una persona que es dediqui exclusivament a la direcció del partit. En el moment de tancar aquesta edició, no es coneixia el nom de qui serà l'elegit. Sí que se sap que Antich i Armengol estan d'acord que sigui un mallorquí, que pugui estar alliberat de la feina institucional i que dirigeixi un equip de gent la feina de la qual serà activar tota la militància amb la vista posada a les eleccions de 2011. La seva tasca serà global, balear, com és lògic, però parant molt d'esment a Mallorca. Per tant, la connexió entre les direccions balear, encapçalada per Antich, i mallorquina, que seguirà en mans d'Armengol (el congrés insular serà quinze dies després del balear), haurà de funcionar a la perfecció. Val a dir que sovint s'ha especulat amb enfrontaments entre Antich i Armengol. Tot dos els han negat amb vehemència en públic. Però aquest setmanari ha pogut copsar, en el pasat si més no, diferències de criteri

TERESA AYUGA

EFE

PSIB

Francesc Antich, Aina Calvo i Francina Armengol.

estratègic. Tanmateix sembla que estan superades. Així permet entendre-ho com ha anat el congrés federal. Armengol segueix a l'Executiva de Zapatero gràcies a la pressió que féu Antich.

El PSOE considera que està davant d'una oportunitat única per créixer. Disposa de les presidències de totes les institucions il·lenques més importants, governa a Madrid, ha guanyat les eleccions generals a les Illes després de vint-i-dos anys de derrotes —el 1986 fou la darrera vegada que les havia guanyades— i tota la resta del partit passa per moments d'incertesa. “Ara o mai”, diuen. La convicció és general. Serà un congrés eminentment organitzatiu.

En aquesta aposta de creixement, bàsicament centrada a Mallorca, Palma serà un element estratègic fonamental. El congrés balear probablement donarà llum verda a la reunificació de les diverses agrupacions de Palma —quatre— en una de sola que abasti tota la ciutat. D'aquesta manera, en la posterior assemblea local —el setembre—, possiblement la batllessa actual, Aina Calvo, es convertirà també en la màxima responsable orgànica. Antich ha confessat en diverses ocasions a aquest setmanari que per assolir la

condició de “partit de govern” el salt s'ha de fer a la capital —que té més de la meitat de la població mallorquina— perquè així s'arrossegui vot a les eleccions autonòmiques, és a dir, escons al Consell i al Parlament.

Sense sorpreses. A banda de l'organització, el congrés del PSOE balear també serà ideològic i d'elecció de dirigents. En aquests dos aspectes, no s'espera cap sorpresa. Ideològicament serà una passa més cap a la consecució del centreesquerra. Lluny queden els temps en què Antich deia que el model de partit consistia a “ser més PSIB que no PSOE.” Ara està arrencat absolutament amb la direcció central. Ell mateix, en una entrevista el mes de juny a Televisió de Mallorca, reconeixia que “ara se'm veu més socialdemòcrata” que no “nacionalista”, com se'l veia abans. És un canvi que s'ha anat duent a terme els darrers anys i que es percep fàcilment en molts aspectes de la tasca de govern. També ha deixat enrere tot allò que pugui molestar les associacions empresarials: ara viu una vertadera lluna de mel amb hotelers i d'altres segments empresarials amb els quals s'enfrontà durament durant la seva primera presidència. És probable que el congrés aprofundeixi en

aquest aspecte de “diàleg permanent i pacte amb tots els agents socials”, com li agrada dir a Antich. A banda, intensificarà les apostes ideològiques pròpies de Zapatero, com incrementar el pes polític de les ciutats, la política social, la radicalitat democràtica, etc. Un dels objectius del congrés és replantejar el Centre d'Estudis Gabriel Alomar per convertir-lo en un centre d'idees permanent que serveixi per enfortir la ideologia socialista i donar-li més projecció social, segons diu la ponència marc.

Pel que fa a l'elecció dels càrrecs més importants, és evident que no hi haurà sorpreses. Òbviament, Antich serà reelegit secretari general sense cap oposició. En segon nivell se situaran segurament els representants del poder socialista insular: Joana Barceló (Menorca), Francina Armengol (Mallorca) i Xicu Tarrès (Eivissa). També caldrà veure si la batllessa de Palma, Aina Calvo, entra a l'executiva balear. Posteriorment, els congressos insulars (a finals de mes) faran de Barceló, Armengol i Tarrès els màxims dirigents del partit a cada illa. I el setembre Calvo serà elegida a l'assemblea de Palma.

Miquel Payeras